

> Postbus 90056 5600 PJ EINDHOVEN

Team ANBI
Doorkiesnummer (088) 15 77 229

Stichting Thuis op Straat
T.a.v. mevrouw M. Martens
Beukelsdijk 107-109 3^E ET
3021 AE ROTTERDAM

Datum
18 januari 2016

Uw kenmerk

Kenmerk
8090.87.601

Betreft: bedrijfsonderzoek algemeen nut beogende instelling (ANBI)

Geachte mevrouw Martens,

Allereerst mijn excuses voor het feit dat dit verslag zo lang op zich heeft laten wachten.

Op 18 juni 2015 heb ik een bedrijfsonderzoek uitgevoerd bij de Stichting Thuis op Straat (TOS) met RSIN 8090.87.601 (hierna: de Stichting). Deze Stichting staat ook bekend als TOS Rotterdam of TOS Centraal.

Het onderzoek vond plaats op het adres van de instelling te weten Beudeldijk 107-109, 3021 AE te Rotterdam.

Mijn gesprekspartners tijdens het onderzoek waren mevrouw M. Martens (directeur van de Stichting).

Doel onderzoek

Het doel van het onderzoek is te beoordelen of de Stichting naar de regelgeving per 1 januari 2012 en de nieuwe voorwaarden per 1 januari 2014, aangemerkt kon worden casu quo kan blijven als ANBI. Kern van de wetgeving is steeds, dat zowel uit de doelstelling als uit de feitelijke werkzaamheden moet blijken, dat een instelling geheel of nagenoeg geheel (voor ten minste 90%) en bovendien primair en rechtstreeks het algemeen belang dient (in het onderhavige geval cultuur). Het onderzoek richt zich daarom op de doelstelling(en), de aard en omvang van de feitelijke werkzaamheden en het vermogen, alsmede de gerelateerde geldstromen, in het bijzonder de bestedingen volgens de doelstelling(en). De wettelijke basis voor dit onderzoek ligt in de artikelen 47, 48, 49, 52 van de AWR. Ter voorkoming van misverstanden merk ik nog op dat er geen fiscale controle zal plaatsvinden op enig ander belastingmiddel.

Reikwijdte van het onderzoek

Voor de wet- en regelgeving verwijs ik u naar de betreffende regelingen opgenomen in artikel 5b Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) en de artikelen 1a tot en met 1e Uitvoeringsregeling algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 (URAWR).

Het beoordelingstijdvak betrof de periode 2013 tot en met de datum van het onderzoek.

Voor de volledigheid wijs ik u er nog op dat er géén controle heeft plaatsgevonden op enige fiscale

aangifte. U kunt dan ook aan dit onderzoek géén vertrouwen ontleen dat fiscale aangiften, welke dan ook zijn beoordeeld door de Belastingdienst.

Wettelijk kader

Om als ANBI te worden aangewezen dient de instelling aan de in artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de artikelen 1a tot en met 1e Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 (URAWR) aangegeven voorwaarden te voldoen.

Statutaire doelstelling

De Stichting heeft ten doel bij te dragen aan een goed en veilig leef- en speelklimaat op straat voor kinderen en jongeren en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn alles in de ruimste zin.

Bestuursstructuur

De Stichting kent een Raad van Toezicht model. Het bestuur bestaat op dit moment uit één persoon, de directeur. Daarnaast is er een meerkoppige RvT. Volgens artikel 9 bestaat de RvT uit ten minste drie natuurlijke personen. De RvT benoemt, ontslaat en schorst de directeur. De RvT bepaalt de arbeidsvoorwaarden van de directeur. Andere bevoegdheden van de RvT zijn geregeld in artikel 7. De conclusie is dat de RvT het hoogste beleidsbepalende orgaan binnen de Stichting is.

De organisatie

De Stichting is sinds 1 januari 2013 als ANBI aangemerkt door de Belastingdienst. De Stichting is franchisegever van het TOS merk/methode. Als franchisenemers opereren nu Stichting TOS Kralingen-Crooswijk, Stichting TOS Charlois, Stichting TOS Leiden en Stichting Delfshaven. Inmiddels is Stichting TOS Amsterdam uitgeschreven het Handelsregister. De TOS activiteiten van de Stichting TOS Amsterdam lopen, blijktens een bericht op de website van de Stichting verder via de Stichting.

Naast dit franchisegevers-schap heeft de Stichting haar eigen activiteiten (in het kader van haar doelstelling) in Rotterdam Centrum, Rotterdam Feijenoord, Bergen op Zoom, Breda, Stichtseplein, Speelwinkel Oleanderplein, Schiedam en Voorschoten.

De Stichting heeft met de vier franchisenemers een Samenwerkingsovereenkomst / franchiseovereenkomst afgesloten. Als voorbeeld heeft Stichting de tussen Stichting TOS Leiden en de Stichting in 2006 afgesloten overeenkomst overgelegd. Naast deze franchiseovereenkomst maakt het document Bovenlokale dienstverlening deel uit van de juridische basis voor de samenwerking. Dat document is eveneens overgelegd.

Uit beide documenten blijkt dat de franchisenemer zich verplicht het TOS merk te hanteren, het leveren van een bijdrage aan het ontwikkelen van het TOS concept/methode en haar medewerkers door de Stichting op laat leiden en begeleiden. Het gaat met name om de TOP baas (directeur van de afzonderlijke praktijk). Deze functionaris moet een trainings- en begeleidingstraject doorlopen. Deze trajecten worden door de Stichting verleend. Daarnaast zorgt de Stichting voor een helpdesk, het TOS Handboek, TOS Software, een Online service (voor het downloaden van interne wijkinformatie) en het gebruik van het elektronisch logboek. In het logboek worden gegevens geregistreerd over activiteiten, aantallen deelnemers, de verhouding jongens/meisjes op een plein, de sfeer en bejegening etc. Het logboek maakt deel uit van de kwaliteitscyclus die de Stichting doormaakt. Gegevens worden gedeeld met de andere TOS afdelingen.

Werknemers

De Stichting heeft twee werknemers ingeleend via Stichting WGI (Werkgeversinstituut Sociaal Cultureel Werk Rotterdam). Verder wordt gewerkt met vrijwilligers, hoeveel dat er zijn is niet precies te zeggen. In feite zijn alle buurtbewoners vrijwilliger. Wel worden bepaalde taken binnen de Stichting en de TOS praktijken uitgevoerd door stagiaires, in totaal zo'n 468 personen (118 maatschappelijke stages, 49 leerlingen praktijkschool, 102 leerlingen niveau AKA/MBO 2, 161 leerlingen MBO 3 en 4, 38 leerlingen van HBO en WO onderwijs). Verder werkten er 201 jongeren met een bijbaan, 60 jongeren via een

arbeidsstraject, 111 jongeren hadden een zakgeldbaan en 40 jongeren werkten via het bonussysteem bij TOS (voorwaarde die TOS stelt is dat werken via TOS nooit de schoolprestaties in de weg mogen staan, spijbelen en slechte prestaties leiden tot vervallen van baan).

Werkzaamheden

De werkzaamheden van de Stichting zijn gericht op activering van kinderen binnen achterstandswijken en of kinderen in een achterstandssituatie in Rotterdam en daar buiten (zie boven onder het kopje Organisatie).

De Stichting wil de straat en de wijk teruggeven aan iedereen die daar recht op heeft, jong en oud. Dit gebeurt door het bevorderen van:

- een duidelijker, gemoedelijker, fatsoenlijker en sportiever klimaat op de pleinen en straten;
- meer jonge, spelende kinderen (ook meisjes) op straat;
- minder overlast en vandalisme op straat;
- situaties die uit de hand dreigen te lopen eerder signaleren;
- een effectief netwerk organiseren, dat groepen kinderen en jongeren opvangt als zij in de knel komen;
- overlast effectiever bestrijden;
- de participatie en onderlinge samenwerking van organisaties, ouders en wijkbewoners.

De specifieke doelgroep van de activiteiten van de Stichting zijn kinderen in de leeftijd van 4-20 jaar. Maar ook worden contacten gelegd met ouders, volwassenen en winkeliers.

De TOS-methode:

Drie à vier maal per week bezoeken teams van de Stichting een plein. Daar organiseren zij activiteiten voor kinderen van 4-20 jaar die aansluiten bij hun interesses en behoeften. De activiteiten dienen als middel om kinderen en volwassen bewoners bij het plein te betrekken. Tijdens de activiteiten wordt ingezet op positief gedrag van de deelnemers en andere pleingebruikers. Voorbeelden zijn samenwerken, omgaan met regels, een gezonde leefstijl, ontdekken van de eigen kwaliteiten, et cetera. Ook worden activiteiten aangegrepen om contacten te leggen met de doelgroepen op en om het plein, met het doel hen te betrekken. Naast deze activiteiten onderneemt de Stichting ook andere interventies om het klimaat op een plein of in de buurt te verbeteren: rondes door de wijk, het inzetten van jongeren uit de buurt als rolmodel voor andere kinderen, het organiseren van thema evenementen, het signaleren van problemen bij kinderen en jongeren of fysieke problemen in de wijk en het terugdringen van vandalisme en overlast door fysiek aanwezig te zijn.

Daarnaast zijn er aparte TOS-praktijken in Breda, Leiden, Amsterdam, Voorschoten en Bergen op Zoom. Deze praktijken zijn ondergebracht in aparte stichtingen en zijn franchisenemer van het TOS-merk (methode). De Stichting heeft derhalve zelf activiteiten in het kader van de doelstelling en fungeert als franchisegever.

In december 2012 heeft Movisie een methodebeschrijving gepubliceerd van de TOS-methode. Dit onderzoek is mede gefinancierd door het Ministerie van Volkshuisvesting, Welzijn en Sport.

Op 10 september 2015 heeft het Verwey Jonkerinstituut, na een vierjarig onderzoek, een rapport gepubliceerd waarin de effectiviteit van de TOS-methode is onderzocht (zie www.verwey-jonker.nl).

Onderstaande schuingedrukte tekstdeel is een passage uit het rapport.

Het rapport begint met de constatering dat er in Nederland wijken zijn waar kinderen onvoldoende mogelijkheden hebben om buiten te spelen of te sporten. Uit studies is gebleken dat dit een slechte invloed heeft op de psychosociale ontwikkeling van kinderen. Deze kinderen groeien op met beperkte speelvoorzieningen, smerige speelterreinen, autoverkeer en de angst om buiten te spelen. Soms mogen deze kinderen niet buiten spelen van de ouders. Voor hen is buitenspelen des te belangrijker. In deze omgeving is vaak een gebrek aan supervisie tijdens het buitenspelen. TOS is een organisatie die de straten aan de kinderen terug wil geven. Zij wil de sociale en fysieke kwaliteit van de

speelomgeving in problematische wijken verbeteren. TOS daagt kinderen uit hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. TOS wil het zelfvertrouwen van de kinderen stimuleren. De regels van het spel zijn erg belangrijk bij TOS (waaronder wachten op de beurt, delen, iedereen is gelijk). Tegelijkertijd luistert de professioneel goed naar wat er onder kinderen leeft. TOS wordt al jaren met succes uitgezet. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat opgroeien in een onveilige buurt een risico is voor psychosociale problemen en gedragsproblemen bij kinderen. In tegenstelling tot de domeinen gezin en school is er hieromtrent voor het domein buurt /wijk in Nederland nog geen bewezen effectief programma beschikbaar. TOS richt zich juist op de buurt. De TOS interventie is uitgebreid onderzocht en geëvalueerd. Op grond van de niet-experimentele evaluaties is het aannemelijk dat TOS een positieve bijdrage levert aan het buitenspeelklimaat en het welbevinden van kinderen. Volgens kinderen en volwassenen draagt TOS bij aan de saamhorigheid, onderling vertrouwen en de veiligheid op straat, gaan meer kinderen buiten spelen en gaan kinderen zich beter gedragen. Hieruit kan worden afgeleid dat TOS de mogelijkheid biedt zowel de buurtomstandigheden te verbeteren die van invloed zijn op psychosociale ontwikkeling en gedrag van kinderen als de ontwikkeling en het gedrag van de kinderen zelf. De TOS interventie is opgenomen en beschreven in de Databank effectieve sociale interventies van Movisie. De Toetscommissie Interventies Jeugd schrijft over TOS dat doelstellingen met betrekking tot buitenspelen, sportparticipatie en het gebruik van de openbare speelruimte overwegend worden gerealiseerd. Er is een sterke theoretische fundering en de TOS methodiek is uitgebreid beschreven. De organisatie is professioneel opgezet en doet actief aan kwaliteitsbewaking. Samengevat kan uit de niet experimentele onderzoeken de hypothese af te leiden dat TOS de mogelijkheid biedt het speelklimaat, de emotionele en sociale veiligheid voor kinderen en het gedrag van kinderen te verbeteren. Het is daarom relevant om met een experimenteel onderzoeksdesign vast te stellen of TOS deze effecten ook daadwerkelijk realiseert.

Conclusies en aanbevelingen (overgenomen uit het Rapport)

De aanbevelingen uit dit project volgen uit de conclusies. De interventie van TOS heeft een significant gunstig effect op ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen. Dit effect is aantoonbaar voor kinderen jonger dan 10 jaar als er een hogere intensiteit van de interventie is (meerdere malen per week uitgevoerd en een hoger bereik onder buurtkinderen). Voor het speelklimaat zien we eveneens gunstige effecten van de TOS interventie: het buitenspelen wordt leuker gevonden en kinderen ouder dan 10 jaar spelen vaker buiten. Dit effect is groter bij een hogere intensiteit van de interventie. De karakteristieken van de interventie zijn belangrijk ook voor de resultaten van de interventie TOS.

Op grond van het onderzoek geven wij de volgende aanbevelingen:

- TOS is effectief, zeker als de interventie met een bepaalde regelmaat in een buurt wordt ingezet;*
- wijkgerichte interventies zijn complex en effectonderzoeken ernaar zijn ingewikkeld;*
- voor het TOS programma zelf lijkt het verstandig in de toekomst verder te investeren in de kwaliteit van het programma.*

In 2015 heeft het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) bij de Stichting een audit Jongerenwerk uitgevoerd. De Stichting had een eindscore van 94% op een mogelijke maximum score van 100%. Hierdoor is de Stichting het Keurmerk Rotterdams Jongerenwerk toegekend. Dit keurmerk strekt zich ook uit tot de franchisenemers. Het NJI concludeert dat de Stichting de kwaliteit van de franchisenemers goed waarborgt en stimuleert.

Naast de bovenstaande werkzaamheden heeft de Stichting ook de taak opgedragen gekregen om de JongerenBijdrageRegeling Rotterdam uit te voeren. De Gemeente Rotterdam JOS heeft deze taak sinds 2011 aan de Stichting toebedeeld (zie www.JongerenBijdrageRegeling.nl). Het betreft een fonds waar jongeren uit Rotterdam in de leeftijd van 17-27 jaar een idee/project kunnen indienen voor een financiële bijdrage van maximaal € 2000 per idee/project.

Administratie

De jaarrekeningen worden vastgesteld via een besluit van de directeur. Dit besluit dient te worden goedgekeurd door de RvT. De jaarrekeningen zijn voorzien van een (goedkeurende) controleverklaring door Bakker Accountants & Adviseurs te Ridderkerk. De Stichting kent een kascommissie die alle

praktijken onderzoekt. Volgens mevrouw Martens heeft de accountant van de Stichting dit zo voorgeschreven.

Financiering

Ter financiering van haar werkzaamheden ontvangt de Stichting van de franchisenemers een franchisefee (2014: € 69.603, 2013: € 67.603). Daarnaast worden kosten doorberekend aan de franchisenemers. Het gaat om doorbelasting van administratieve ondersteuning en een bijdrage aan de kosten van de website (2014: € 34.000, 2013: € 34.000). Daarnaast ontvangt de Stichting budgetfinanciering van J&O (2014: € 100.000 en in 2013: € 200.000), gelden uit de JongerenBijdrageRegeling (2014: € 109.040, 2013: € 119.406), Projectbijdragen van TOS Centrum, TOS Bergen op Zoom, TOS Breda, TOS Fijenoord, TOS Speelwinkel Oleanderplein en Overige Projecten (2014: € 918.634, 2013: € 1.015.512). De projectbijdragen zijn afkomstig van de Deelgemeente Fijenoord, Gemeente Breda, Deelgemeente Fijenoord Oleanderplein, Oranjefonds Bergen op Zoom, J&O Bovenlokale dienstverlening, J&O Jongerenbijdrageregeling.

J&O (Jeugd & Onderwijs) Bovenlokale dienstverlening omvat taken die de Stichting uitvoert in het kader van de Jeugdwet/Bureau Jeugdzorg.

Oppotcriterium

Het is op grond van artikel 1b URAWR niet de bedoeling dat een ANBI meer vermogen aanhoudt dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden ten behoeve van de doelstelling van de instelling. Door gelden aan de algemene reserve toe te voegen zonder dat daar een directe toekomstige bestemming voor is aangegeven is een manier van verboden oppotten. De Stichting voegde in 2014 € 14.277 aan de algemene reserve toe. Naast een algemene reserve kent de Stichting een tweetal bestemmingsreserves. De bestemmingsreserve praktijken en de bestemmingsreserve heroriëntatie. In de eerste bestemmingsreserve worden, volgens Het Accountantsverslag Stichting Thuis Op Straat van 31 december 2014, de overschotten en tekorten van de niet zelfstandige TOS praktijken onder gebracht. De reserve wordt opgebouwd om risico's van de Stichting (inclusief de niet zelfstandige TOS praktijken) op te vangen. In de tweede bestemmingsreserve worden bedragen gestort om een onderzoek te financieren naar de toekomst en het voortbestaan van TOS na 2015. De noodzaak tot het vormen van deze reserve kan gevonden worden in het feit dat de J&O haar subsidie per 2015 stop heeft gezet. Ter overbrugging van dit gemis aan subsidie wordt door de Gemeente Rotterdam een overbruggingssubsidie verstrekt van € 40.000 in 2015. Op dit moment kom ik tot de conclusie dat er niet onnodig wordt opgepot. Het is wel van belang dat toevoegingen aan de algemene reserve een besteding krijgen die binnen redelijke termijn zullen worden besteed aan de doelstelling van de Stichting.

Algemeen belang

Een instelling die als ANBI is aangemerkt moet het algemeen belang rechtstreek beogen en uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen belang dienen en dit moet blijken uit zowel de regelgeving als uit de feitelijke werkzaamheden van de instelling.

Op basis van de kwalitatieve toets en de kwantitatieve toets wordt beoordeeld of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Kwalitatieve toets

Uit de regelgeving en de feitelijke werkzaamheden van de instelling moet blijken dat zij primair en rechtstreeks het algemeen belang beoogt. Uit de statutaire doelstelling blijkt dat primair en rechtstreeks het algemeen belang wordt beoogt. Ook qua werkzaamheden wordt voldaan aan deze voorwaarde.

Kwantitatieve toets

Uit de feitelijke werkzaamheden moet blijken dat de instelling uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen belang dient.

Op basis van het bovenstaande blijkt dat de Stichting voldoet aan de kwantitatieve toets.

De Stichting voldoet aan de kwalitatieve en kwantitatieve toetsen.

De Stichting voldoet aan de voorwaarde van artikel 1a, lid 1 onderdeel b URAWR.

Publicatieplicht

Op grond van artikel 1a, lid 1, onderdeel j juncto lid 7 URAWR moet een ANBI een aantal gegevens via het internet publiceren. Op de website die door de Stichting is doorgegeven aan de belastingdienst in het kader van de transparantie regeling ANBI's zoals deze sinds 1 januari 2014 van kracht is heb ik niet aangetroffen de balans en staat van baten en lasten 2014 van de Stichting met toelichting.

Liquidatiebepaling

Op grond van artikel 1a, lid 1, onderdeel h URAWR moet een ANBI haar batig liquidatiesaldo besteden ten behoeve van een ANBI met een soortgelijke doelstelling of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft.

In de Toelichting, bij wijziging van de regelgeving op 22 juni 2012 van dit onderdeel, is beschreven dat overgangsrecht van toepassing is. Dit overgangsrecht geldt voor instellingen die reeds als ANBI waren aangemerkt op de datum van de genoemde wijziging. Voor die ANBI's blijft de tekst van artikel 41a, lid 1, onderdeel h Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 zoals deze op 31 december 2011 luidde, tot aan de eerstvolgende wijziging van de regelgeving van de instelling, van toepassing¹.

In de onderhavige situatie betekent dit dat de in de statuten in artikel 18, lid 6 opgenomen bepaling rond het batig liquidatiesaldo niet voldoet aan de huidige regelgeving. Omdat het overgangsrecht van toepassing is behoeven de statuten op dit punt nog geen aanpassing. Indien de statuten in de toekomst worden gewijzigd dan dient ook de liquidatiebepaling in overeenstemming te worden gebracht met de huidige regelgeving. Mocht de instelling voordat een aanpassing heeft plaatsgevonden van de liquidatiebepaling worden opgeheven, dan dient zij het aanwezige batig liquidatiesaldo te besteden overeenkomstig de huidige regelgeving.

Toekomst

Sinds 1 januari 2015 heeft de Gemeente Rotterdam het Nieuw Rotterdams Jeugdstelsel ingevoerd. Voor de Stichting betekent dit dat zij onderaannemer wordt van Stichting Radar WMO diensten. Wat de verdere gevolgen van deze omslag zijn voor de Stichting is nog niet bekend. Ook de uitslag van het onderzoek naar de toekomstige positie van de Stichting is nog niet bekend. Indien zich belangrijke wijzigingen voordoen bij de Stichting, die van invloed kunnen zijn op haar ANBI status, dan dient zij daarvan de Belastingdienst ANBI team op de hoogte te stellen.

Uitkomst

Op basis van het bovenstaande kom ik tot de conclusie dat de Stichting als ANBI aangemerkt kan blijven. Dit wel onder de voorwaarde dat de Stichting vóór 19 februari 2016 de website aanvult met de balans en staat van baten en lasten 2014 met een toelichting.

Uw reactie

Ik zie uw reactie graag vóór 19 februari 2016 tegemoet.

Mocht u een vraag hebben over deze brief, kunt u mij tussen 8.00 en 15.30 uur bereiken op telefoonnummer 088-15 77 229 of per e-mail: k.tber@belastingdienst.nl.

Hoogachtend,

¹ Staatscourant 22 juni 2012, nr. 12737

namens de inspecteur,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. Tber', written in a cursive style.

mr.drs. K. Tber
Belastingdienst/kantoor Eindhoven